

Wateroverlast

Voorkomen of genezen?

MVG-Aalst

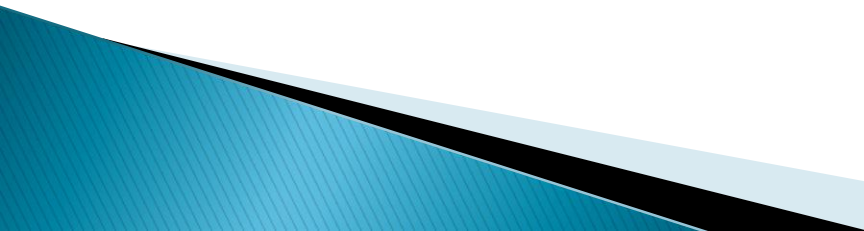
Het CIW onderzoek van de overstromingen van '010/ '011 had weinig aandacht voor 3 zaken:

- ▶ de oorzaak van de overlast: te grote en te snelle afstroom van daken – verhardingen (20%) & velden (70%).
- ▶ de verspreide slagorde in het beheer en de versnipperde middelen, ook al wordt een hervorming van het beheer der onbevaarbare waterlopen voorbereid.
- ▶ de gemiste kans van het IWB, waarbij bekkens en waterschappen enkel overlegorganen bleven en niet operationeel werden.

De afstroom van daken en private verhardingen

- ▶ Overal zijn dubbele rioolaansluitingen nu de regel, i.p.v. de grote uitzondering!
- ▶ Geen enkel gewestelijk voorschrift verbiedt of belast vandaag het lozen van hemelwater.
- ▶ Wie hemelwater loost op een rioolnet, genereert kosten en risico's en zou hiervoor een bijdrage moeten betalen.
- ▶ Die hemelwaterheffing is een unieke kans om het rioolbeheer *kostendekkend* te maken, zonder de drinkwaterprijs nóg te verhogen.
De rioleringsbudgetten zijn vandaag **50%** te laag om de rioolnetten **veilig** te houden!

De afstroom van wegen en pleinen

- ▶ Vandaag lopen de hemelwaterriolen meestal recht naar de beek,
  - ▶ Waar mogelijk doorlatende verhardingen of 'slimme' concepten met maximale infiltratie.
  - ▶ Meer aandacht voor grachtenbeleid en gemeentelijk hemelwaterwaterplan.
  - ▶ De uitbreiding van bos- en natuurgebieden of de aanleg van plantsoenen en kleine recreatieparkjes combineren met behoefte aan natuurlijke buffer- & infiltratiezones.
-

De hemelwaterafstroom van de velden

- ▶ Vandaag betaalt de gemeenschap de landbouwer om geen erosie te veroorzaken. De omgekeerde wereld!
- ▶ Landbouwer dient de gemeenschap te vergoeden voor de kosten, wanneer hij de 'code van goed veldbeheer' niet respecteert en méér hemelwater naar de vallei stuurt dan nodig.
- ▶ De massale Vlaamse veekweek is een grote bedreiging van ons milieu. Als we die op peil brengen kunnen we een groter deel van het maisareaal omzetten in natuur en bos, waarin we ook kunnen bufferen en infiltreren. Naast minder wateroverlast zijn dan ook andere win-wins mogelijk voor de natuur en de biodiversiteit (verdroging, mestpollutie, pesticiden enz...)

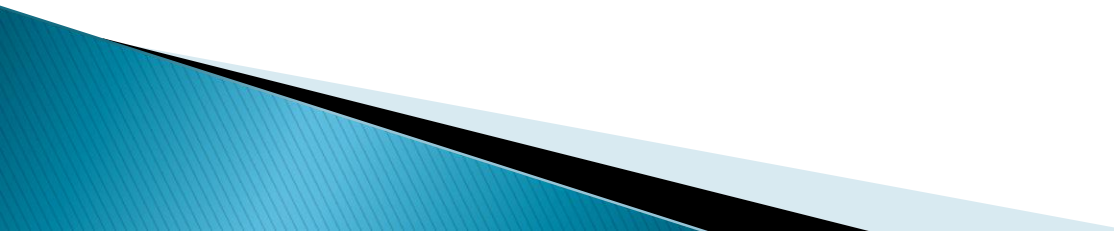
Verspreide slagorde, versnipperde budgetten

- ▶ meestal zijn meerdere waterloopbeheerders betrokken bij een knelpunt van wateroverlast,
- ▶ ‘hogere’ (W&Z, VMM) hebben méér expertise, gebruiken modellen en hebben meer budget,
- ▶ ‘lagere’ (gem.) zijn het meest betrokken, maar hebben het minst te zeggen,
- ▶ Oplossing: de regie van de eliminatie van een knelpunt telkens bij de **hoogste beheerder** leggen en per knelpunt een samenwerkingsovereenkomst afsluiten bij het bekken, die ze ook opvolgt en controleert.

IWB: bekkens en waterschappen

- ▶ Dat de rivierbekkens de meest zinvolle entiteiten zijn om waterlopen te beheren, spreekt voor zich.
- ▶ De in Vlaanderen verguisde waterschappen zouden echter een buitengewoon passend formaat zijn voor geïntegreerd beheer én controle op het terrein, van zowel riolering, waterzuivering als waterlopen!
- ▶ Nu gebeurt dat beheer soms door instellingen die v er van de gevolgen staan, die geen aangepaste budgetten hebben  f die specifieke belangen dienen i.p.v. het algemeen belang.

Conclusies

- ▶ Overstromingen proberen te voorkomen.
  - ▶ Waar dat niet lukt, de knelpunten efficiënt en volgens een vast stramien (samenwerkingsovereenkomst) laten aanpakken door de meest professionele beheerder, gecontroleerd door het bekken.
  - ▶ Instellingen creëren die écht belang hebben bij ecologisch en veilig waterlopenbeheer en die in staat zijn tot efficiënt veldwerk in de drie te combineren waterdomeinen.
-

Win-wins ...

- ▶ Behoud van het gescheiden rioolstelsel.
- ▶ Veilige rioolnetten door sluitende financiering, meer mogelijkheden voor professioneel intercommunaal beheer, dat vandaag geen budget heeft voor ecologisch of veilig rioolbeheer.
- ▶ Realisatie van de broodnodige bos - en natuuruitbreiding, tegelijk extra waterbuffering.
- ▶ Actie tegen de effecten van de dreigende verdroging.
- ▶ Minder velderosie, minder mestpollutie, minder kanker door pesticiden, minder frigocamions...
- ▶ Slankere overheid die efficiënter werkt.
- ▶ Beleid & controle 'op het terrein' - integratie van rioolbeheer, waterzuivering en hemelwaterbeleid.